

Zahradní slavnosti ubližuje familiérnost

Petr Mareček
editor MF DNES

■ Mit v případě Zahradní slavnosti po ruce nějakou okřídlenou moudrost je sice „nošení semence na půdu“, ale k té pardubické ve Východočeském divadle je jedna nutná: Cokoliv k dokonalé partitře Václava Havla přidáte, bude na víc.

Snad to byl režijní záměr zkušeného a angažovaného Břetislava Rychlíka, snad kompromis upravit pro městanskou scénu hru s pověstí složitosti. Ale ať to bylo jakkoliv, slavné hře, která platí za úhelný ká-

men nejen české dramatiky 60. let, to nijak nepomohlo.

Předrozbalený naprotismus pardubickému divákovi i doslovny polopatismus činí z absurdní komedie až familiérní frašku, divadlo na divadle. Zcizovací prvky neslouží, ale odvádějí pozornost, což platí i pro vpády mladé herečky v roli telegramové Amálky.

Předepsanou existencionální trapnost lámou pseudoestrádní pády po banánové slunce. Své vykoná i násilná aktualizace. Středostavovská rodina Oldřicha a Boženy vláčí hledištěm tašky z marketů, u televize má vyštosovaný prací prášky a v teplákovém nevkusu si hyčkají porcelánového je-

lena. Závěr pak usmrtí televizní tečka a la Čau, lidi. Nic z toho divadelní prvotina Václava Havla nepotřebuje, jde hlouběji, a proto v principu je věcná.

Hlavní hrdina Hugo Pludek, typově dobré obsazený talentovaný a pro havlovské divadlo ideálním Petrem Borovcem (na snímku), hraje sám se sebou šachy, trochu prohrává, trochu vyhrává, až učiní velkou kariéru při likvidaci Likvidačního úřadu. Z domova odchází vybaven neskutečnou dávkou až dadaistických úsloví typu Ani kolínští husaři nechodí do lesa bez obojku a nasává do sebe prázdnou frázi. Postava odnikud stoupá, opakuje už řečené,

cestou potkává různé řediteli i zahajovače. Finálový projev, jejž režie umístila do balkonu, obhajující neobhajitelné, což je Havlovů motiv mnoha her včetně posledního Odcházení, má mrazit, na sile mu však ubírá aktualizace. V duchu havlovské poetiky si našli střídmou polohu Alexander Postler, Petra Janečková i Martina Mejzlík, přehrávání, přemíra gest i kostýmní opulence brání Ladislavu Špinerovi vystavět Zahajovače rafinovaněji.

Že Zahradní slavnost, již by spíše slušela komorní scéna, hrajeme v roce voleb 2021, není třeba podtrhávat vnitřkovou krajkou ani karikaturou, text bude rezonovat i za sto let.